

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 122

Tampereen pysäköintipolitiikka 2025–2040

TRE:164/08.01.02/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Liikenneinsinööri Timo Seimelä, puh 040 758 2104, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoiminnan johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Asia palautettiin uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Tampereen pysäköintipolitiikka 2025–2040 ja siihen sisältyvät visio, tavoitteet ja toimenpideohjelma hyväksytään.

Tampereen pysäköintipolitiikka 2025–2040 korvaa vuonna 2016 hyväksytyt Tampereen pysäköintipolitiikan linjaukset ”Pysäköinti osana kaupunkikehitystä”.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle, suunnittelujohtaja Jukka Lindforsille, suunnittelupäällikkö Ari Vandellille. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Asian käsittelyn kuluessa Anne-Mari Jussila teki ehdotuksen asian palauttamiseksi valmisteluun. Lauri Lyly kannatti Jussilan palautusehdotusta. Puheenjohtaja tiedusteli palautusehdotuksen saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Keskustelun kuluessa Aarne Raevaara teki toivomusonsiosuosituksen: ”Tampereen pysäköintipolitiikan tavoitteena on jatkossa tyydyttää pysäköintitarve, ei suinkaan asukkaiden eriarvoisuuden vähentäminen. Pysäköintiä kehitetään kustannuksiltaan edullisena ja mahdollisimman toimivana palveluna.”

Lassi Kaleva kannatti Raevaaran toivomusonsiosuositusta. Koska tätä ennen Anne-Mari Jussila oli tehnyt ehdotuksen asian palauttamiseksi valmisteluun, ei puheenjohtaja ottanut Raevaaran toivomusonsiosuositusta käsiteltäväksi.

Perustelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pysäköinnillä on lukuisia yhtymäkohtia koko liikennejärjestelmän kehittämiseen ja kaupunkikehittämiseen laajemmin. Pysäköintipolitiikka ja liikennepolitiikka muodostavatkin kokonaisuuden, joka on tehokkain kaupungin toimivallassa oleva keino vaikuttaa liikkumiseen ja liikenteeseen. Niillä voidaan vaikuttaa kaupunkilaisten auton omistukseen, auton käyttöön ja liikkumistavan valintoihin. Pysäköintipolitiikalla voidaan erityisesti vaikuttaa pysäköintipaikkojen sijaintiin, määrään, laatuun, käyttöön ja hintaan sekä jakeluliikenteen toimintaedellytyksiin. Lisäksi pysäköinnin hinnoittelulla voidaan vaikuttaa tehokkaasti kulkumuotojakaumaan, kestävien liikkumismuotojen edistämiseen ja pysäköintipaikkojen tehokkaampaan kiertoon.

Tampereella hyväksyttiin ensimmäinen pysäköintipolitiikka vuonna 2016. Tampereen nykyinen pysäköintipolitiikka hyväksyttiin yhdyskuntalautakunnassa 31.5.2016. Pysäköintipolitiikassa kuvattiin Tampereen pysäköinnin nykytilanne ja sen kehittämistarpeet. Niiden pohjalta laadittiin Tampereen pysäköinnin strategiset linjaukset ja kärkitoimenpiteet sekä laadittiin edistyksellinen pysäköintinormisto. Pysäköintiä on kehitetty pysäköintipolitiikan mukaisesti, ja useat vuosille 2014–2022 esitetyt toimenpiteet on toteutettu. Tampereelle nyt toista kertaa laadittu pysäköintipolitiikka konkretisoi Tampereen strategiassa 2030, Pormestariohjelmassa 2023–2025, Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartassa ja muissa kaupungin ohjelmissa pysäköinnille asetettuja tavoitteita. Näissä on myös nostettu esille pysäköintipolitiikan päivitystarve. Pysäköintipolitiikassa on asetettu sekä hyvin pitkän tähtäimen tavoitteita aina vuoteen 2040 asti että lukuisia toimenpiteitä, jotka on tehtävä jo lähivuosina.

Pysäköintipolitiikka on osa kaupunkisuunnittelua ja keskeinen työkalu Tampereen liikenne-, elinkeino-, ympäristö- ja asuntopoliittisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tampereen strategia 2030, Pormestariohjelma 2023–2025 ja Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartta määrittävät pysäköintipolitiikan tavoitteita ja toimenpiteitä. Koska pysäköinnillä on suuri rooli keskustan kehittämisessä, on Kantakaupungin vaiheyleiskaavalla, Keskustan strategisella osayleiskaavalla, Viiden tähden keskustan kehittämisohjelmalla ja Tampereen keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelmalla 2040 merkittävä rooli pysäköintipolitiikan laadinnassa. Lisäksi pysäköintipolitiikkaan vaikuttavat lukuisat muut kaupungin toimintaa ohjaavat strategiat ja linjaukset, joita uusitaan ja päivitetään valtuustokausittain.

Tampereen tavoitteena on kasvattaa voimakkaasti kestävien kulkutapojen käyttöä. Tällöin henkilöautojen pysäköintitarve erityisesti määränpäässä pienenee, koska autoilla tehdään vähemmän matkoja. Pyörien ja muiden mikroliikkumisvälineiden pysäköintitarve puolestaan kasvaa sekä lähtö- että määränpäässä. Teknologian ja palveluiden kehittyminen tulee johtamaan siihen, että pysäköinti on tulevaisuudessa hyvin helppoa käyttäjälle.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Työtä on tehty laajassa vuorovaikutuksessa eri sidosryhmien kesken. Työtä on ohjannut kaupungin edustajista nimetty ohjausryhmä, jonka tukena ovat toimineet pienemmät työryhmät. Työn etenemistä on esitelty kaupunginhallituksessa, liikennetoimikunnassa, pormestarin johtoryhmässä ja yhdyskuntalautakunnassa. Luonnos uudeksi pysäköintipolitiikaksi valmistui maaliskuussa 2024. Pysäköintipolitiikan luonnoksesta toteutettiin lausuntokierros keskeisille sidosryhmille 12.3.-26.3.2024. Lausuntopyyntö lähetettiin yhteensä 48 toimijalle ja lausunto saatiin 23 eri toimijalta. Saaduista lausunnoista on laadittu tiivistelmä ja vastinetaulukko, joka toimitettiin lausunnon jättäneille. Lausunnon jättäneet olivat tyytyväisiä saadessaan mahdollisuuden lausua pysäköintipolitiikasta. Pysäköintipolitiikan laatimista runsaine vaikuttamismahdollisuuksineen pidettiin prosessina onnistuneena. Lausunnoissa korostui ennen kaikkea vuorovaikuttamisen ja viestinnän tarve jatkossakin, eri osapuolten tasapuolinen kohtelu sekä keskustan pysäköintipaikkojen säilyttämisen tarve ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten varmistaminen tulevaisuudessakin toimivalla pysäköinnillä. Pysäköintipolitiikan sisältökokonaisuutta pidettiin onnistuneena, kattavana ja monipuolisena. Lausunnoissa esille tulleet asiat huomioitiin jatkosuunnittelussa. Samaan aikaan lausuntokierroksen aikaan toteutettiin myös kysely asukkaille. Kyselyyn valittiin täsmäkysymyksiä pysäköintipolitiikan aihepiiriin liittyen. Kyselyyn vastaajan oli kuitenkin mahdollista tutustua koko pysäköintipolitiikan raporttiluonnokseen. Kysely toteutettiin kaupungin kyselytyökalulla internetissä selaimen kautta sekä Tampere.Finland-applikaatiossa. Kyselyn tulokset tukivat tehtyä työtä ja asiantuntijoiden näkemyksiä. Eniten vastamielipiteitä esiintyi pyörä- ja liityntäpysäköinnin maksullisuudesta, vaikka ne saivat myös kannatusta. Kyselyn tulokset huomioitiin mm. näiden teemojen jatkosuunnittelussa.

Työn aikana toteutettiin myös asukas- ja yrityskyselyt. Yli 1000 asukasta on vastannut paneelikysymyksiin ja yli 200 yritystä on haastateltu puhelimitse. Lisäksi yli 50 sidosryhmän edustajaa on osallistunut pysäköintipolitiikan laadintaan sidosryhmähaastatteluissa ja -työpajoissa.

Tamperelaiset ovat varsin tyytyväisiä oman asuinalueensa pysäköinnin toimivuuteen. Vastaajista 72 %, joilla on auto vähintään satunnaisesti käytössä, arvioi pysäköinnin toimivan omalla asuinalueellaan erittäin tai melko hyvin. Vastaajista 24 % arvioi pysäköinnin toimivan melko tai erittäin huonosti. Vastaajat arvioivat tärkeimmiksi pysäköinnin ominaisuuksiksi turvallisuuden, paikkojen riittävyden ja vaivattomuuden. Vastaajien mielestä eniten kehitettävää heidän odotuksiinsa nähden on pysäköintipaikkojen edullisuudessa, pysäköinnin vaivattomuudessa, pysäköintipaikkojen läheisyydessä ja riittävydessä.

Myös tamperelaiset yritykset pitävät pysäköintijärjestelyjä yleisesti ottaen hyvinä. Vastaajista 76 % piti yrityksen pysäköintijärjestelyjä erittäin tai melko hyvinä. Ydinkeskustan vastaajat suhtautuivat pysäköintijärjestelyiden toimivuuteen kriittisemmin kuin muualla Tampereella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampereen kaupunki on todettu lukuisissa 2020-luvun tutkimuksissa Suomen vetovoimaisimmaksi kaupungiksi. Tampereen kaupungilla on voittamisen kulttuuri. Sitä kannattaa rohkeasti tavoitella myös pysäköinnin kohdalla. Tästä syystä pysäköinnin visioksi on valittu ”Toimivinta pysäköintiä ihmisille ja yrityksille”. Vision saavuttaminen edellyttää, että pysäköinnille asetetut tavoitteet toteutuvat. Pysäköintiä on kehitettävä suunnitelmallisesti kohti visiota. Pysäköinnin tulee olla ensisijaisesti helppoa käyttää, turvallista ja vaivattomasti saavutettavaa. Lisäksi älykäs pysäköintijärjestelmä on tehokas, kestävä, monipuolinen, joustava ja elinvoimaa edistävä. Pysäköintiratkaisut edistävät myös kaupungin laajempia tavoitteita muun muassa kestävästä liikennejärjestelmästä ja kaupunkirakenteesta sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamisesta.

Pysäköintipolitiikan vision ja tavoitteiden saavuttamiseksi on laadittu toimenpideohjelma, joka käsittää kuusi toimenpidekokonaisuutta alla olevan luettelon mukaisesti sisältäen lukuisia tarkemmin määritettyjä tehtäviä. Toimenpiteet on esitetty toteutettavaksi pääosin tämän vuosikymmenen aikana. Toimenpiteiden edistymistä on syytä arvioida valtuustokausittain ja tarvittaessa tehdä päivityksiä.

- Ensimmäisen kokonaisuuden muodostavat keskustan pysäköintiä edistävät toimenpiteet mukaan lukien jakelu- ja huoltoliikenteen pysäköintiratkaisut.
- Toisen kokonaisuuden muodostavat henkilöautojen ja pyörien pysäköintinormien päivittäminen sisältäen myös keskitettyjen pysäköintiratkaisujen toteutuksen ja operoinnin toimintamallien laatimisen.
- Kolmannen kokonaisuuden muodostavat pyöräpysäköinnin ja sähköpotkulautojen pysäköinnin kehittäminen. Tärkeänä yksittäisenä toimenpiteenä on keskustan rakenteellisten pyöräpysäköintilaitosten toteuttaminen.
- Neljännen kokonaisuuden muodostavat henkilöautojen ja pyörien liityntäpysäköintiratkaisut.
- Viidennen kokonaisuuteen kuuluvat lukuisat pysäköintiin liittyvät palvelut, joita ovat muun muassa informaatio, sähkölataus, kunnossapito ja valvonta.
- Kuudennen kokonaisuuden muodostaa pysäköintidatan laaja hyödyntäminen suunnittelun ja päätöksenteon tueksi.

Toimenpiteiden osalta tunnistetaan niiden vaikutukset ja käyttäjryhmät, joihin vaikutukset kohdistuvat. Vaikutuksissa huomioidaan myös seudulliset näkökulmat. Merkittävistä toimenpiteistä laaditaan kattavat vaikutusarviot. Toimenpiteitä laaditaan aktiivisessa vuorovaikutuksessa osapuolten kanssa, joihin toimenpiteillä on vaikutusta.

Kaupunki ja maailma sen ympärillä ovat jatkuvassa muutoksessa. Liikkuminen, asuminen, asiointikäyttäytyminen, palvelut, työnteko ja teknologia ovat vuonna 2040 aivan erilaisia kuin tänä päivänä. Tästä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

syystä pysäköintipolitiikka on hyvä päivittää myös jatkossa noin joka toinen valtuustokausi.

Hallintosäännön (1.1.2025) 14 § 1. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupunkistrategiaa toteuttavista merkittävistä strategisista ohjelmista ja suunnitelmista.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Jukka Lindfors, Ari Vandell, Timo Seimelä, Pekka Stenman

Liitteet

- 1 Kh 17.3.2025 Tampereen pysäköintipolitiikka 2025–2040
- 2 Kh 17.3.2025 Tampereen pysäköintipolitiikka, lausunnot ja vastineet 11.4.2024
- 3 Kh 17.3.2025 Tampereen pysäköintipolitiikka, lausuntokierroksen yhteenveto
- 4 Kh 17.3.2025 Tampereen pysäköintipolitiikka, asukaskysely (maaliskuu 2024)
- 5 Kh 17.3.2025 Tampereen pysäköintipolitiikka, yrityskysely (marraskuu 2023)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§122

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)